

Kmetijski list

Glasilo „Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo“.

Narednica:

1 leto	300
6 mesecev	180
3 mesecev	100
1 mesec	35

Kmet pomagaj si sam, in svoje stališče v državi uravnaj si sam!

Inserati:

malj oglasi do 8 petih vrst	1 Dne 100
večji inserati od 10 petih vrst naprej	1 Dne 200
notica, izjava, poslana, reklame petih vrst	1 Dne 50

Uredništvo in upravnštvo lista je v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7, v hiši „Ekonom“.

Političen položaj.

Beograd, 20. febr.

Izid volitev je ustvaril čuden položaj: vladina večina znaša 9 poslancev večine nad celokupno opozicijo, opozicija pa je dobila okroglo 350.000 glasov več, kakor vladina večina, zato je ta večina precej čudna in kar je glavno, precej nemirna. Ve, da se ima predvsem zahvaliti notranjemu ministru in njegovemu pomočniku za uspeh pri volitvah, deloma pa tudi čudnemu volilnemu zakonu, ki je dal zemljoradnikom po enega poslanca komaj na petindvajset tisoč kroglic, radikalom pa ponekod že na tri tisoč kroglic tudi po enega. Zato tudi ponehavajo slavospevi na zmago, ki so zlasti v Sloveniji tako široko odmevali in bili celo — verjetni. Prihaja trezno spoznavanje položaja in zlasti radikalni se tega v polni meri zavedajo. Na kronskem svetu napovedani zakonski načrti so stare litani najnovejših potreb, katere je g. Pašič v zadnjih šestih letih že bogve kolikrat odmolil, in to vselej, kadar je bila situacija posebno težka. To naštevajo najnujnih in potrebnih zakonov pa ima edino le namen maskirati mučno situacijo, v kateri se vlada nahaja.

In zato radikalni več ne prikrivajo, za kaj gre. Volitve se namreč niso vršile zato, kateri zakon so najnujnejši in brzo potrebni, nego volitve so bile vprašanje narodu ali naj se nadaljuje z dosedanjim notranjo politiko ali pa naj se ta kurz izpremeni in uveljavi prva točka ustave, da bo naša država ustavna i parlamentarna monarhija. Narod pa je navzile vladnim „umetnostim“ odgovoril tako, da je dal okroglo 350.000 glasov večine opoziciji, torej proti režimu. G. Pašič je to dobro razumel in pogoste konference zadnjih dni med njim in g. Lj. Jovanovićem smatraje v radikalnem klubu za dobro znamenje. Obče se občuti, da stojimo pred velikimi in važnimi dogodki in da bo radikalna stranka zvesta svoji tradiciji poskusila vse, da bo ona tista, ki bo hotela izpeljati sporazum s Hrvači. Iz najbližje okolice Pašičeve odkriti izjavljajo, da bo to pot popuščal

do skrajnosti, ker smatra, da bi s takim delom najlepše kronal svoje politično delovanje. Je celo nekaj ljudi v radikalnem klubu, ki verujejo, da bi v skrajnem slučaju ne odklanjal niti pomoči Davidovičeve, kar bi pač značilo višek dobre volje, če vpoštavamo strastno partizanstvo, ki vlada tukaj.

Za takšno razpoloženje je vrlo interesanten dokaz sovrtaštvo, ki vlada proti Pribičeviću v takozvanih boljših beograjskih krogih. Spočetka sem mislil, da so to osamljeni slučaji, posledica simpatije ali antipatije. Iz ust par naših odličnih ljudi pa sem dobil zatrdilo, da je ta pojav splošen in da se samo Pribičevića smatra krivca in edino oviro sporazumu. Kdor dobro pozna taktiko g. Pašiča, ne bo težko uganil, če tako nerazpoloženje stari mojster sam ne pripravljaj! Slučajev je bilo že veliko in sicer podobnih na las.

Škoda je le, da se v zvezi s sporazumom prav nič ne govori o Slovenceh. Takega vprašanja ni in zato je smešno klerikalno napihavanje. Vse silne vloge, ki se v zvezi s tem vprašanjem pripisujejo g. Korošču, spominjajo na muho, ki je sedela na jarmu in dopovedovala svetu: orjemo. Spor je edino le med Hrvatimi in Srbi in kadar bo rešen ta, ga bomo ali priznali ali pa lahko gremo. Sicer me je zabolel tak cinizem, skušalo pa se me je uveriti, da smo si sami krivi tega s svojim neutemeljenim separatizmom.

Glavno spoznanje zadnjih volitev je torej tu: do sporazuma mora priti med Srbi in Hrvatji, kako je vprašanje poklicanih politikov, kdaj: vprašanje časa. Škoda pa je države in še posebej našega gospodarstva, če se bo še naprej poskušalo slepimišiti v javnosti, da je kako drugače ali pa da bi se celo s silo dal prepričati tak naraven razvoj. Zato moramo ne samo želiti nego delati z vsemi silami na to, da do sporazuma čimprej pride, ker prej o rednem političnem delu ni govora. J. P.

kroglico, ki jo je po čudnem »naključju« našel g. kaplan. Na njihovo pritožbo so bile volitve razveljavljene in preteklo nedeljo so se vršile ponovno. Prav vsa sredstva so vporabili, da bi presleparili ljudstvo. Postavili so kar tri kand. liste. Zato so bili primorani tudi kmetje in delavci postaviti dve. Predstavnik prve je bil naš odlični in požrtvovalni tovariš Valč, njegov namestnik in nosilec liste pa vrli tov. Stanko Kušljan. Zastopnik in nosilec pete — tudi naše — liste je bil tov. Cvelbar Martin, namestnik Janžević Franč.

Vkljub klerikalnemu nasilju in

naporu so dobile vse tri klerikalne listine le 410 glasov, obe kmetjske delavske pa 429 glasov, torej za 19 glasov večine. Lansko leto je imela kmetjsko-delavska lista en glas večine.

Klerikalna trdnjava je zopet padla, njihovo občinsko gospodarstvo v drugič obsojeno. Končano je klerikalno gospodarstvo in strta njihova komanda. Kmet in delavec pa bodeta uredila občino, kakor bo njima prav in ne farovžu. In županil bo naš odlični idealen pristaš, vzoren gospodar, poštenjak Anton Radkovič. Živeli Sentjernejčani!

Občinske volitve v Ljubljani in SKS.

Žerjavosko časopisje trdi, da se je SKS za občinske volitve v Ljubljani »zvezala« s klerikalci. Kako stvar v resnici izgleda?

Pred vsem povdarjamo, da glasom svoječasnega sklepa strankinega vodstva SKS smejo krajevne organizacije za občinske in druge krajevne volitve same sklepati in določati svojo taktiko. Te pravice se je poslužila tudi naša ljubljanska kraj. org. in je skupno s petimi strankami — med njimi je samo ena klerikalna! — sestavila skupno listo za obč. volitve v Ljubljani.

Skupni nastop šestih strank so izzvali domišljavi in nesposobni mladinci sami. Bodi predvsem povedano, da so mladinci vložili svojo listo, ne da bi bili povabili na sodelovanje katerokoli drugo napredno ljubljansko skupino. V tem se zrcali vsa njihova domišljavost. Najprej sami vložijo listo, na to pa vpijejo na druge, ki so si poiskali pač drugačno pot, da tudi pridejo do uspeha, dasiravno jih mladinci niso povabili na sodelovanje. Vso svojo nesposobnost pa so dokazali mladinci s tem, da so določili rok za vlaganje list baš do 8. februarja, torej baš do dneva skupinskih volitev. Kaj ste res tako neumni, da ste mislili, da se bodo razne napredne skupine ljub-

ljanske radi tega odrekle svoje pravice do ljubljanskih občinskih volitev? Morebiti ste res tako neumni, toda ono, kar je vsled te vaše odredbe moralo priti — namreč skupni nastop vseh vam nasprotnih skupin — vas je menda dovolj jasno poučil, da niti vaše glave za zid niso dovolj trde.

Dalje bodi še povedano, da se je šest strank sporazumelo le za skupno listo, a ne tudi pozneje za delo v obč. odboru samem. Po izvršenih volitvah lahko gre vsaka skupina svojo pot. Obenem je lista sestavljena tako, da klerikalci v obč. odboru nimajo večine, nego v najugodnejšem slučaju eno tretjino. Tako je vedno dana možnost za skupen nastop naprednjakov v obč. odboru. Predpogoj pa je — pa pove mo že danes — da naj bodo mladinci malo manj domišljavi.

Končno bodi še povedano, da so se demokratarij doslej vezali s klerikalci proti nam pri volitvah v osebno-dohodninsko komisijo ljubljanske okolice, pri občinskih volitvah v Mokronogu, a istotako so se vezali s klerikalci pri občinskih volitvah v Sodražici ter še drugod. Oni, veliki gromovniki proti klerikalizmu! Ali ne vidite, kako smešni ste!

Socialisti in volitve.

Marsikom, ki se v politiki ne briga za vzoroke, temveč samo za gotova dejstva, se zdi čudno, da so izšli socialisti iz volilnega boja popolnoma poraženi. V celi državi si niso priborili niti enega zastopnika. In vendar je ta pojav le naravna posledica razmer v naših socialističnih vrstah. Pred leti so pokazali naši delavci s

svojo močno stanovsko organizacijo, da so stanovsko zavedni in da v tem ne zaostajajo za delavci drugih držav. Človek je mislil, da se bodo njihove organizacije, ki so premagale vse začetne težave, v naši državi še ojačale in pomnožile. Po prevratu so bili zastopani celo v Narodni vladi v Ljubljani (Prepeluh) in centralni vladi v

Beogradu (Kristan). Tedaj pa se je zasukalo v nasprotno smer. Pri volitvah leta 1923 so slovenski socialisti zgubili vse svoje mandate in v narodni skupščini v Beogradu sta bila videti samo še dva socialisti, letos sta še ta dva izginila in Jugoslavija je brez socialističnega poslancea!

Omenil sem že, da so se naši delavci pred leti izkazali kot stanovsko zavedni. Kako je torej moglo, da ostane zaveden stan brez svojih zastopnikov? Zalostna je resnica. Oni, katerim so delavci zaupali in katere so izvolili za svoje voditelje, so jih izdali. Zatajili so svoje socialistično mišljenje (če so sploh kdaj bili socialisti po prepričanju!) in izrabili svoja službena mesta, na katera jih je stranka postavila, v umazane sebične namene. Preskrbeli so si brezskrbno bodočnost in pustili delovno ljudstvo ogoljufano na cedilo. S tem so socialisti zgubili svoje voditelje in ostali kakor čreda brez pastirja. Hipoma se je pojavilo več oseb, ki so kandidirale za voditelja, in ker ni hotel nihče od svoje kandidature odstopiti in priznati drugega za voditelja stranke, se je stranka začela razkrajati v frakcije. Poleg tega se je pojavila še tretja internacionala, ki je pri razdrapanih razmerah naših socialistov našla tudi za sebe ugodna tla. Sedaj se je začel med samim delavstvom oster boj, ki traja še vedno, seveda na škodo delavstva in v korist njegovim zatiralcem. Mesto da bi se združevali, se pobijajo, mesto da bi zidali, podirajo. Ta boj pa je rodil delavstvu še nezaupanje v samega sebe, kojega posledica je, da je veliko številno delavcev zapustilo svoje stanovske vrste, prestopilo v razne meščanske stranke in s tem še bolj oslabilo stanovsko organizacijo. Tako so nastopili tudi pri zadnjih volitvah. Samo na Kranjskem so postavili 6 delavskih list. Vse skupaj pa so dobile glasov komaj za en mandat in še od teh je dobil večino radičevce Prepeluh na svojo »delavsko-kmetjsko« listo. Njegovi glasovi pa so po veliki večini kmetjski glasovi, katere je omamila republika, nikdar pa ne pravi socialistični program. Ogromna večina našega delavstva pa je volila klerikalce ali Pašič-Žerjavov narodni blok.

Ker je nam kot kmetijski stranki ležeče na tem, da se otresemo meščanskih izkoriščevalcev delovnega naroda, zato je razcepjenost in poraz socialistov tudi za nas nerazveseljiv pojav, ker ostajamo sami v boju zoper škodljiv bankokratski despotizem. Vendar upamo, da najdejo socialisti v svojih vrstah zmogljive in sebične ljudi, ki bodo našega industrijskega delavca zopet pripeljali v močno delavsko stranko in s tem postali v boju zoper nezdrav kapitalizem naši zavezniki. Tedaj bo v naši državi veljal zakon: kdor ne dela, naj tudi ne je!

Za ureditev države.

Malo nas je bilo, a povedali smo, kaj hočemo in kaj je treba. Kot kmetovalci smo hoteli državi dati ustavo. Počeli smo v l. 1919 ne le v Sloveniji, nego tudi v Hrvatski in Srbiji, naj bi kot kmetjska organizacija dali svoj načrt ustave, ki bi odgovarjala pravični ureditvi države. To se ni posrečilo, zato smo podprli ustavo radikalov in demokratov za drago ceno raznih gospodarskih ugodnosti. Z ustavo nismo ničesar dosegli, ker se ni izvajala. To ni bila naša krivda.

Mesto izvajanja ustave začela se je borba opozicije za revizijo ustave.

V prvem pomenu besede stranke opozicije s protesti proti ustavi niso iskale državnih koristi, nego samo koristi svoje stranke. To je v naši državi nesreča, da ni velikih mož na-

Sijajna zmaga v Št. Jerneju na Dolenjskem.

Od kar svet stoji je bila ta občina klerikalna trdnjava. Toda že pri lanskih občinskih volitvah se je videlo, da občani klerikalcem ne zaupajo več. Kmet in delavec sta se združila

in v skupnem nastopu tudi zmagala. Toda klerikalna ošabnost si ne more predstavljati, da bi kdo drugi v občini komandiral kot farovž, zato so za vsak slučaj klerikalci odnesli eno

Listek.

Zdražbarji.

Kmečka povest iz predvojne dobe.

Spisal Metod Dolenc.

(Nadaljevanje.)

Mica odvrne, da se bo ona čuvala, reči kaj hudega, ampak za moža se boji, ker je nagle jeze.

Detiček pa ji deje: »Ne samo magle jeze, ampak tudi trmast je, in taki postanejo radi zdražbarji!«

Mica je globoko vzdahnila, pa rekla ni nič. Detiček se je poslovil.

Medvedka je pristopila iz čumnate. »Vse sem slišala,« je rekla. »Jej, jej, je ta Zabkar hudoben. Kdo bi si mislil! Se grunt vama proda, če ne plačata. Ali bosta lahko plačala?«

Mici Medvedkino govoričenje ni ugajalo, ali ostro je ni hotela zavrniti. »Nič ne skrbi, vino prodamo in, če treba, tudi še kakšno živinče, pa bo denar pripravljen.«

»Koliko pa imate vina?« vpraša Medvedka.

Sedaj pa je Mica uvidela, da se mora Medvedke odkrižati, sicer izpraševanja ne bo ne konca ne kraja. Dejala je, da tega ne ve, in jo vprašala, ali

naj ji dá kaj brašna na pot. Medvedka je razumela...

»Nič ni treba,« reče užaljena. »Ali čudni ste pa sedaj vsi tu v hiši, čudni, zelo čudni...« Poslovila se je na kratko in odšla.

Mici je bilo vendar le žal, da je odslovila Medvedko. Misli si je, kolikokrat je že ž njo kramljala, kako sta se smejala, sedaj — pa je vse drugače. Šla je v kuhinjo in tesno je privila hčerko Manico k sebi. Poklicala je še Janezka in vsi trije so kosili. Janezek vpraša, ali ne pride ožim h kosilu. Mica odvrne, da pride pozneje, ker je šel v zidanico. Janezek pa reče resno. »Mati, naš atej pa niso bili nikdar tako jezni, tudi ožim naj bi bil tak, če ne ž njim ne bo moči zdržati.«

»Ne govori tako,« pravi Mica. »Če Bog dá, bo kmalu drugače, da se le starega Zabkarja odkrižamo.«

Še le proti večeru se je Martin vrnil. Prinesel je dve stekleničici in pa zelenko vina domov. Zelo je bil zgovoren.

»Sem pridi, Mica!« ji reče in se usede v kot za mizo. »Bova pila, pa kosilo mi prinesi, če si ga kaj shranila za-me.«

»Sem shranila, seveda,« odvrne žena.

Martinu je jed dišala, pijača pa tudi.

»Veš, sem tako vesel,« pravi ženi. »Ko sem šel v zidanico, mi pride nasproti Trček iz gornjega konca. Povabil sem ga na kozarec vina. Z menoj je šel in ko je pil —, mi je rekel. Sedaj pa vidim,

da nisi tak, kakor se govori. Kaj se govori? sem ga vprašal. No — povedal mi je, da me Zabkar obrekuje, da sem pritepenec in ničvreden človek. Njegova žena pa je rekla pred pričami, na to Trček priše, če treba, da se me boji kakor hudobe! Priše sem si zapisal in jutri jo grem tožit. Tako bo Zabkar imel tudi svoj del!«

Mica ni bila nič kaj vesela te novice.

»Ko bi šel prej vprašat župana, kaj storiš?« pravi malodušno.

»Jaz? Župana? Zakaj nekil?« reče nejevoljno mož. »Niti ne skušaj pogovoriti me. Ali se ti ta ošabna Zabkarica tako smili? Naj bo zaprta...«

Žena je obmolnila. Tu uzre na mizi dve stekleničici z vinom.

»To bo za poskušnjo, ne?« pravi. »Boš prodal vino, ne? Imaš kupea? Ko bi šla jaz do župana, morda kupi...«

»Ti siliš zmerom k županu,« pravi Banič, hoteč ženo pomiriti. »Pa naj bo, stopim tudi do njega. Pa Trček pojde z mano. On je dobro znan z Andrejičem iz Malene. Ta bo dobro plačal, je rekel Trček. Čez tri mesece dobi Zabkar gotovo tiste krajcarje.«

»Že prav,« reče Mica. »Da bi le bil že enkrat mir v hiši, da bi živeli, kakor smo živeli z rajnkim. Z vsemi dobri, z vsemi prijatelji!«

Banič je razumel, kaj mu žena očita, ali to pot se je — premagal in ni ji odvrnil ničesar.

(Dalje sledi.)

rodnih voditeljev, ki bi v svojem delu za ureditev države zapostavili interes stranke pod interes države.

Borba proti Vidovdanskim ustavi od strani opozicije ni bila resna. To se je pokazalo, ko je prihajala ona opozicija do odgovornega vladnega mesta. Sam Radič je izjavil, da revizija ustave ni nujna in prva zadeva. Izgledi so bili, da se v onem času bližamo k ureditvi države, k vstvarjanju in izjednačenju zakonov in do zajedno s sodelovanjem Hrvatov. Kaj je bilo vzrok, da se je Radič tik pred ciljem umaknil, to ni jasno. Mogoče je to storil zbog velike taktike, češ: Volitve so blizu, ako grem v vlado, sem odgovoren za državno upravo ter trpim s stranko. To tem bolj, ker je znano, da preže Frankovci na vsak korak Radiča, da bi ga onemogočili in zopet dobili Hrvatstvo za sebe. Ko se je Radič umaknil ter omogočil Pribečevića, je bilo jasno, da se v vračamo v ponovno borbo za par let nazaj.

Pri volitvah je torej zmagala vladna stranka Pašić-Pribečević. Pašić prezira Hrvatstvo kot državo in državi, a Pribečević je star, nepomirljiv nasprotnik Radiča.

Kaj sedaj, ne vem! Vlada ima slabo večino za potrebno uspešno delo, za vstvarjanje zakonov in za izvajanje ustave. To je večina za vzdrževanje na površju, borba za oblast brez plodnega dela za ureditev države. Verjetno je, da bi radikali bili pripravljeno žrtvovati Pribečevića za gotovo delovno večino, vzeto iz opozicije. Saj je dobro znano, da so radikali dobri računarni, da vzamejo vedno, kjer jim bolje kaže. Njih organizator Vujičić zna ob takih prilikah povedati: »Vse dobro in prav, Vi ste nam vrlo simpatični, ali brojka (številka) je brojka. In te brojke, kakor sklepamo, je lahko dobiti, ker se ponujajo!

Mi nismo samo radovedni, ampak želimo, da pride enkrat do rednega parlamentarnega dela, do vstvarjanja in izjednačenja zakonov, posebno davčnega zakona. Ravno Slovenci vsled te neurejenosti trpimo nezno gospodarske krivice. Zahtevamo posebno od stranke SLS, ki je dobila ponovno zastopstvo Slovenije, da enkrat preide od slepilnih fraz k vstvarjanju in k rešitvi slovenskega gospodarstva.

Ivan Mermolja.

Ali je potrebna državna sirarska šola?

(Dopis iz Bohinja.)

V zadnjih letih se mnogo razpravlja pri nas o ustanovitvi državne sirarske šole. To vprašanje pride včasih na dnevni red, pa zopet izgine, kakor solnce. Ako pa se temu vprašanju bolje posvetimo, moramo priti do zaključka, da je sirarska šola v naših razmerah res neobhodno potrebna za našega kmeta, ki izdeluje polemalski bohinski sir, kakoršna oznaka je naš pridelek dobil na trgu. Za poboljšanje pridelovanja sira je potrebna strokovna izobrazba, a to more po vzgledu drugih narodov nuditi le strokovna sirarska šola.

Taka šola spada v Bohinj, ker je tu najboljša lega za planšarstvo in sirarstvo in se kmet tu peča le s tem, kakor n. pr. v Švici. Danes se tudi že v drugih delih naše države prideluje sir, vendar je ta panoga najbolj razvita v Bohinju, dasiravno niti tu ne deluje tako, kakor bi bilo potrebno. Ponekod se zavzemajo za to, da bi se sirarska šola ustanovila drugod. Toda vsak strokovnjak mora priznati, da spada tak zavod le v Bohinj, kjer so razmere in načini dela najbolj podobni Švici. Mar se naj napravi taka šola na Dotenskem, kjer imajo vinograde ali v Slavoniji in Vojvodini, kjer imajo pšenico? Ustanavljati sirarsko šolo tam bi bilo ravno tako nesmiselno, kakor ustanavljati v Bohinju vinarsko šolo.

V zadnjem času se je govorilo tudi za ustanovitev sirarske šole v Skofji Loki. Skofja Loka ima tako lego in prometne razmere, da lahko prodaja sveže mleko, med tem, ko v Bohinju drugo izkoriščanje mleka, kakor za sirarstvo, sploh ni mogoče. Mislite samo na letno pašo po planinah! Sirarska šola v Skofji Loki ne spada, nego edinole v Bohinj. Kmet v Bohinju je izključno navezan na mlekarstvo ozir. sirarstvo, njemu treba pomagati. Mi, ki smo navezani le na sirarstvo, trpimo danes konkurenco iz drugih krajev naše države, ki imajo le stranski dohodek iz sirarstva, zraven tega izdelujejo slabši sir, nego je naš, pa je s tem tudi njihova cena nižja. Na drugi strani nam konkurira prvovrstni sir iz Švice, ki je boljši od našega. Bohinjski kmet trpi pod eno, kakor tudi pod drugo konkurenco,

zato mu je treba priti na pomoč s strokovno izobrazbo.

Politični prepri našemu kmetu silno škodujejo, ker se radi samih preprirov v državi ne pride do koristnega dela. Če bi prepri za prazen nič enkrat ponehali, tedaj bi gotovo kmalu morali vsi merodajni krogi uvideti, da se mora v Bohinju napraviti sirarska šola. To bi lahko šlo hitro, kajti s celo zadevo se je že pečal kmetijski oddelek v Ljubljani, pripravljen je inventar in izdelana sta že dva stavbena načrta. Potrebno je samo, da minister to delo odobri in dovolji kredit. Tudi je svoječasno kmetijsko ministvo po svojih izvedencih ogledalo celo zadevo in je napravljena tudi pogodba s Sirarsko zadrugo v Bohinju radi ustanovitve šole. Ustanovitev so takrat prepričali edinole klerikalci.

Marsikaj danes počiva, a od tega nima škode le kmet, ampak tudi država. Naši državni gospodarji bi morali uvideti, da ako si hoče kmet pomagati, mu je dolžna tudi država stati ob strani. Ako kmet ne bo mogel izhajati, tudi država ne bo mogla kje iskati denarja za svoje potrebe. Zato še poudarjam, da ta šola ni potrebna le za kmeta, ampak tudi za državo.

Ako se ta stvar ne uredi čimprej, tedaj kmeta ne boste mogli kriviti, da si ne želi stanovsko pomagati ter se izobraževati. Kmet to želi, toda merodajni činitelji očitno ne žele kmetove izobrazbe. Izgleda tako, da so vladajoči činitelji tu le za interese drugih stanov, nikakor pa ne za interese kmečkega ljudstva. J. H. (Op. urednika. K prednjim zelo umestnim besedam uglednega tovariša iz Bohinja dostavljamo, da je tov. Pucelj, ko je bil kmetijski minister izdal ukaz za ustanovitev mlekarske ozir. sirarske šole v Sloveniji in je zahteval tudi potrebne kredite. Njegovi nasledniki se za stvar niso nič brigali, posebno tudi ne nespodobni Kulovec. Ta se niti toliko ni pobrigal, da bi se zavzel za klerikalni načrt: ustanoviti sirarsko šolo v Skofji Loki. Tudi slučaj sirarske šole dokazuje, da bo za kmečke zadeve v državi pravilno skrbela le kmečka stranka!)

Razne politične vesti.

UGOTAVLJAMO,

da je najbolj ogabno, podlo in nesramno pisala proti tov. posl. Pucelju poleg »Jutra« »Domovina«, glasilo Ribnikarja. In da ostane demokratska »kultura« in »ljubezen« do kmeta še bolj ohranjena poznejšim rodovom, je dr. Zupančičeva »Samouprava« najgrše stvari iz »Domovine« ponatisnila. Zapik!

KLERIKALCI IN NASILJE.

Pisati proti nasilju in ga drugim očitati je moralno opravičen le oni, ki je s svojim delom in življenjem dokazal, da nima ničesar podobnega na svoji vesti in da se je vedno boril le za svobodo in pravico. Ako potipljemo klerikalce, vidimo, da imajo oni najmanj pravice kričati proti nasilju. Teror, ki so ga klerikalci izvajali pri zadnjih volitvah, prav nič ne zaostaja za nasiljem vladajočih demokratov. Le nekaj primerov: Župnik v Blagovici je o priliki shoda SKS izbruhal na priznici najgusnejše izpade proti uglednim pristašem SKS. Z divjo besnostjo je zapretil vsem, da se ne

sme niti eden udeležiti shoda SKS, kajti vernik nima drugih pravic kot verovati v Boga in v župnika in spuštiti kroglico v prvo skrinjico, iti domov in stvar je končana. V Dolu je hodila oborožena tolpa klerikalcev na nasprotno shode in jih razbijala. V Št. Jerneju je kaplan organiziral tolpo smrkovcev, jih opijanal ter vodil divje rjovenje (>petje«) med shodom SKS. V Leskovcu je bila organizirana vsa »Marijina družba« pod vodstvom dekana, da bi razbili shod SKS. V Št. Rupertu v Slov. gor. je organiziral kaplan pijano tolpo ter jo osebno pripeljal na shod SKS z namenom, da ga razbije. In še nešteto enakih slučajev. V kamniškem okraju so hodili kaplani od hiše do hiše in pretili, da bo gorje onemu, ki ne bo volil klerikalcev. Skoro po vseh cerkvah se je vršilo tako duševno nasilje, da je to že sramota za duhovnike. Ko ste streljali na Zaloški cesti delavce, ko ste ugnjali sramotno nasilje nad »Kmetijsko družbo«, kaj to niso nasilja? Sedaj vas pa vprašamo gospodje, ali imate vi moralno kvalifikacijo, da drugim

očitate nasilja? Ali imate pravico kričati proti nasilju? Ne!

MARIBORSKI TABOR«

napada Pucelja in Mermolja, da sta vsilila svoji kandidaturi ter s tem oškodovala Štajerske kmete za mandate. Kot vzrok navaja njih trno proti bloku. Mar gospoda pri »Taboru« ne zna, da je glavni odbor zem. stranke v Beogradu določil, da gre stranka samostojno v volitve. Kandidaturo Puceljevo je določil enoglasno zbor zaupnikov za mariborsko oblast, kjer Mermolja bilo zraven. O vsiljivosti Mermolja in da ga ne maramo v svojem okraju, naj »Tabor« zna, da je bil Mermolja najprvo z aplavzem določen kandidat od levega dravskega brega na tozadevnem zboru zaupnikov, a je odklonil, ker ni hotel sprejeti nikake kandidature. Se le na enaki sklep v Brezicah se je moral vdati. Najsmušnejša pa je trditve Taborašev, da sta Mermolja in Pucelj vsiljivca v stranki. Mar je njima treba se vsiljevati? Ali jih ne priporoča dovolj njihovo delo? Mačevati se hočete nad Mermolja radi nastopa njegovega sina na Pesnici proti Vam. Pojasnili smo že, da on ni razbijal shoda, nego s stvarno besedo prepričal rabitje. Če Vas to boli, gospoda, da Vam kmečki volilec ugovarja, je-li to demokratsko? Štajerske kmete hočete nagnati na naše voditelje. Zakaj ne poveste, da je Drogenikovo izdajstvo odneslo 2 mandata kmetijski stranki. Ker če tega ni bilo, bi tudi Hartner v Prekmurju ne odšel. Po vašem naj bi štajerski kmet cenil izdajalce in zavrgel značaje. Pri nas ni voditelj gospodar, on se ima ravnati po sklepkih strankinih zborov in tako mora biti. Kdor hoče pa preko sklepov zborov, mora odleteti, s pečatom večne sramote, kakor je odletel Drogenik. Brez discipline in reda ni organizacije, to bi morali znati tudi demokrati.

SPREMENBA VOLILNEGA ZAKONA.

V »Slov. Narod« se je oglašil k besedi »stari politik« s kmetov« ter se jezi, da sme vsak pustolovec nastopiti s svojo kandidatno listo. Zato pa stavi predlog: Nihče bi naj ne smel vložiti liste, ako ne dokaže, da stoji za njim dovolj močna politična organizacija, ki je (čujte in strmitel) od vlade odobrena. — To se pravi, da bi vlada vse nje nasprotno stranke ne odobrila, pa bi gotovo zmagala. S tem bi se tudi rešila vsake opozicije, tako, da ji ne bi mogel nihče niti na prste gledati. Res, ata Narod zastopajo vedno lepo demokracijo! — Za pustolovec pa mislimo, da bi zadostoval kakšen drug lek; med drugim seveda založitve vseh stroškov, ki jih ima država z njegovo kandidaturo.

»NAPREJ«

v uvodniku svoje sobotne številke razpravlja o volitvah. Kar pravi o razmerah v socialističnih vrstah, pustimo pri miru, ker je to njih lastna stvar. Zanima pa nas le njegovo mnenje, da sta pri nas potrebni samo dve stranki in to sta: delavska in kapitalistična. — Kakor pisec tega uvodnika sam ugotavlja, je v Sloveniji 20.000 industrijskih delavcev-volilcev. Tem prizna pravico do lastne stanovske stranke. — Kapitalistov je pri nas še manj in tudi tem prizna pravico do njih kapitalistične stranke. Vsem drugim pa ne prizna te pravice. Kmetov-volilcev je v Sloveniji najmanj 220.000, in ti naj imajo pravice do svoje stanovske stranke? Ali jih omenjati dopisnik prištevata kapitalistom, ker imajo morado kočo, pa par glav živine? — Mi, tudi kot stanovska stranka, stojimo vedno na stališču, da ima vsak stan pravico braniti svoje interese, zato ne odrekamo tega niti delavcem, kojih potrebo stanovske organizacije celo zagovarjamo in samo obžalujemo, da je danes tako oslABLJENA, ne odrekamo je niti kapitalistom; zahtevamo jo pa tudi za sebe in mislimo, da to tem lažje, ker nas je 80 odstotkov! Res, čudno demokratični in pravični so ti gospodje! Mesto kapitalistične diktature, katero občutita delavec in kmet, hočejo vpeljati delavsko - kapitalistično diktaturo. Ogromna večina naroda, ki je kmečka, pa naj lepo molči in bo zadovoljna, da sme delati in davke plačevati! Od te strani naših socialistov res nismo poznali.

VSEM KRAJEVNIM ORGANIZACIJAM SKS.

Predsedniki kraj. org. SKS se pozivljejo, da čimprej prično s sklicavanjem obč. zborov. Dokler se še ne prične nepretrgano in težko poljsko delo sklicujte tudi med tednom obč. zborov. Kdor nima več vabil za obč. zborov, naj jih naroči pri tajništvu. Prostor in uro nam pravočasno javite, da pride delegat. —

KRANJSKO.

Bukovec pri Vodice. Dne 16. t. m. smo pokopali Jurja Podgorška, posestnika in gostilničarja, ki je bil naš zvesti pristaš in nevstrašen borec za kmetijski pokret. Ohranimo ga v trajnem spominu!

V Mavčičah imamo župnika, ki nas večkrat napeljuje k temu, da mu moramo delati malo reklame za njegovo vsestransko politično delovanje v cerkvi in šoli. V tem oziru zasluži pač gotovo naš g. župnik pri merodajnih voditeljih klerikalne stranke našo skromno protekcijo ter ga tem potom priporočamo. Da bi bilo naše priporočilo popolnoma utemeljeno, bi si pač morali preskrbeti enega hitropisca (stenografa), da bi bila taka politična predavanja, ki jih deli naš g. župnik vernikom raz lece, mladini v šoli, sprejeta na papir in to bi gotovo učinkovalo še bolj. Ker pa nimamo stenografa pri rokah, navajamo samo en slučaj njegovega požrtvovalnega delovanja za klerikalno politiko, ki jo je razlagal šolski mladini dne 12. februarja 1925 in utemeljeval z naslednjimi argumenti: »Hiša, v kateri imajo Kmetijski list, ni krščanska! Na smrtno uro pa ne nucamo nobene kmečke stranke.« Nadaljnega komentarja nam pač ni treba navajati za veroučitelja, ki deli šolski mladini tak verouk.

Prastje ob Savi. Dne 12. t. m. se je pripetila pri nas velika nesreča. Požar je uničil posest. Ivanu Janež šrambo za žito, šupo, skedenj, svilni in drvarnico že napolnjeno z drvni. Ker je bilo na poslopu še veliko sena in slame, je bila nevarnost, da se požar razširi še na ostala poslopja. Na lice mesta je prišla takoj požarna bramba iz Smartha ob Savi, katera je ogenj lokalizirala, da se ni razširil na ostala ponesrečenčeva poslopja in za njimi ležeča poslopja sosedov, katera bi prišla tudi na vrsto, da ni bilo pravočasno naših vrlih gasilcev. Ker nimamo tukaj vodovodnih hidrantov, je prišel v poštev ponesrečenem vodnjak, ki je zalagal brigalno z vodo toliko časa, da se je ogenj popolnoma uničil. Došlo je pa tudi na kraj nesreče s svojo novo brigalno gasilno društvo Pešata. — Ignac Dolničar.

Šmartno ob Savi. Dne 5. febr. t. l. je priredila tukajšnja kraj. organizacija SKS pri tov. Lud. Dolničarju volilni shod. Kraj. organizacija je povabila vse naše tovariše, kakor tudi pristaše SLS, naj se našega shoda udeležijo z obljubo, da bodo dobili vsak pravico do besede. Povabili smo tudi našega g. župana Jos. Oražma, da mu damo priliko dokazati vse nepoštenosti, katere bi bila kedaj naša SKS zagrešila za naš kmetijski stan. Toda naš g. župan je vedel, da nam ne more nič nepoštenih dejanj očitati ter se našega shoda ni udeležil. Vse svoje delo je posvetil temu, da obdrži naše tovariše kmete še v temi in jih je s svojim vplivom odvrčal od našega shoda. Pripeljal se je isti dan v Šmartno k Kebru, poslal našega obč. slugo vsem volilcem z vabilom SLS, naj volijo prvo skrinjico. Naš obč. sluga je tekal od hiše do hiše ter nagovarjal ljudi, naj ne gredo na shod SKS k Tinčku, ampak na shod SLS k Kebru, kjer bo poročal g. Smodej. Kljub temu, da smo imeli isti dan in ob isti uri dva shoda, so se naši tovariši kmetje odzvali v polnem številu. Prišli so na naš shod tudi tovariši kmetje pristaši SLS ter pravično z zgodovinskimi dokazi podprto Puceljevo poročilo poslušali in tudi odobraval. Upamo, da bodo ti slednji spoznali prav kmalu potrebo naše pravične ideje. Imeli smo pa na shodu tudi nekaj delavcev in so nekateri, posebno oni, katere čevljar ravno tako žuli, kakor nas kmete, pazno poslušali. Sedaj pa čujte in strmite tudi o naših razgražajih nadebnih mladeničih, kateri niso ne davkoplačevalci in ne volilci, pa pridejo na naš shod zato, da bi ga razbili. Toda so se britko zmotili. Naš tov. posl. Pucelj je svoj govor lepo dalje razvijal. Vprašali bodete: Kdo pa so bili to? Težko nam jih je povedati, ker trpi tukaj ime moža, katerega Janes ti mladeniči izrabljajo, to je Krekova mladina. Toda tako rajni Krek ni učil, njegovo geslo je bilo: »Razumnega in večšega človeka poslušaj, naj je tudi Tvoj največji politični nasprotnik, potem pa premisli in nato šele sodi!« Obžalujemo tukaj predsednika Krekove mladine, da ni znal počuti svojih članov, da tako ni učil mož, s katerim imenom se ti gospodje ponašajo. Opisati bi se dalo z našega lepo uspelega shoda še veliko, tako na primer se je govorilo in lagalo, da so nam shod razbili in da naš tov. poslanec Pucelj ni smel govoriti drugega, kakor da je odgovarjal na

Dopisi.

par vprašanj. Vsi pa vemo, da je trajel njegov govor nad dve uri, za katerega se mu vsi tovariši najlepše zahvalimo.

Bela cerkev. »Vidš Lojšče, kako naša gspuda tepejo.« Tako se je izjavil dolnjski kmet-trpin na dan volitev proti svojemu malemu dekletu pred lepakom SKS, koji je predstavljajal kmeta nadrgnjena na verigi, obloženega z bremenom in od zadaj ga gospoda biča. O, da bi dotičnik pač boljše pogledal predstoječo podobico, da bi saj na ta način nekoliko uvidel cel pomen slike in spoznal samega sebe. Pa kaj, zaskipljencu kaži karle! Hočeš in dokazuj mu na vse načine, on neče videti, neče slišati, še manj pa razumeti, ali pa se dela takega proti svoji volji, kajti, če prizna to, mora pripoznati in izjaviti resnico, kar mu je pa od »gspuda« strogo prepovedano. No, le naj se še nadalje boje taki kratkovidneži in podprepniki za »gspude«, bodo že še občutili njihov med, v kolikor ga niso že siti!

Iz Drašič. Letos se nam oglašja zgodnja pomlad. Vendar pa smo dobili zadnje dneve po dolgotrajnem lepem in suhem vremenu veliko dežja in snega po gorah. Letošnja ugodna zima nam je pripomogla, da smo veliko spomladnega dela opravili v vinogradih in na polju. Bati nam se je samo spomladanske pezebe, kar bi bil strašni udarec za itak že ubogega vinogradnika, katerega tere silno pomanjkanje denarja. Lani pridelano vino leži še skoraj vse po kleteh, akoravno je izborna kvaliteta, vsebuje 10% alk. in je sladko. Cene so nizke, dobe se najboljša vina od 28 do 32 K liter. Kupci, vabite se, pridite pogledat v Belokrajino in prepričajte se, ne bo vam žal. Dolenjci, Ljubljančani in Gorenjci, ki ste bili stalni odjemalci naših prvovrstnih belokranjskih vin, posebno iz drašičkih gor, oglašite se, imate ugodno zvezo po železnici. Zadovoljite sebe in svoje goste z dobro in zdravo belokranjsko kapljico. Dne 12. marca t. l. imamo tudi vinški semenj v Metliki. Pridite in se prepričajte o dobroti naših vin! — Belokranjski vinogradniki.

Zirovnica. V tej vasi je volilo 62 volilcev. Od teh je volilo 54 v 3. skrinjico SKS. Čast taki kmečki zavedni vasi! Ko bodo tudi druge kmečke vasi tako volile, bodo za kmeta nastopili boljši časi, sedaj pa, ko so kmetje zopet izročili vso oblast gospodi, bo ta tudi primerno kmeta izkoriščala dolga štiri leta. Spoznanje pa prišlo, ali pazite, da ne bo prepozno!

Dol pri Ljubljani. Domoljubov nergač iz Dola zopet nekaj nerga, kar pa ni več vredno, kot njegovi plesnovi možgani. Napada dojskega voditelja in nadzornika kr. šolskega sveta in jih psuje kot tihotapec. Sevoda ta duševni revež ne ve, da ima šola več sob, volilni lokal je bil pa v tretjem razredu. Torej imata ta dva vsako uro pravico stopiti saj na dvorišče. Kar se pa drugega tiče, bi nergač bolje naredil, ako bi molčal, kajti dalo bi se o njih napisati polovica lista. Evo vam samo par vrstic. Kar so pri nas klerikalni agentje uganjali, so napram njim orjunaši pravi angelci. Hodilo so okrog oboroženi s palicami, kakor pijana druhal in razbijali nasprotno shode. Tik pred volitvami jim je napravila cerkev štiridnevne duhovne vaje za može v cerkvi. Čudno, čudno! Zakaj je bila ravno pred volitvami vera tako v nevarnosti? Sedaj je pa vse dobro. Pri krščanskem nauku je bila sploh sama politika. Shoda ste imeli dva. No, govornika sta bila še nekam zmera. O Pucelju nista mogla drugega povedati, kot da je pošten in da se po njem pretaka slovenska kri, dočim se po Žerjavu baje ne. Zadnji govornik je moral priznati, da imajo pristaši SKS edino pravo pot in da je prav, da svojo stranko volijo. Toda mislite, da so naši agentje mirovali? Po trikrat so obletavali volilce. Na dan volitev so celo starčke pripeljali na volišče. Saj v cerkev jih nečejo voziti. Kar se pa tiče dolgega nosu pri skrinjici, priporočam klerikalnemu odboru, predvsem županu, da ne bo streljal takih kozlov še naprej, da mora od sej z dolgim nosom oditi.

Zg. Šiška. Naša vprašanja v »Kmet. listu« so dopisnike »Jutra« iz Zg. Šiške tako zabolala, da se jih ne upajo zanikati, priznati jih je pa sram, zato se z raznimi zvijačami skušajo otrestiti pred javnostjo blamaže, v katero jih je zavleklo njih gozbdalo. Prvi je mesto odgovora začel hvaliti župana, ki je tako dober, da mu trpinu ob raznih volitvah plača na račun agitacijskega fonda marsikateri bokal. Tudi ni prestrog kot krajni šolski predsednik, če se trpin v drugem razredu

med poukom odstrani in se gre pokrepat v bližnji krčmi. Zato se čuti užaljenega, da si upa kdo zahtevati od javnega delovanja tudi javnih računov ter se čudi temu, da bi moral peščenjak polagati račune. Mi smo pa zmenja: Čisti računi so dobro prijateljstvo. Drugi dopisniki, ki se sudejo okoli gerentstva, so si pa mislili, da ga je prvi pokomil, zato se izgovarjajo na pomanjkanje prostora v svojih listih, ker si ne upajo povedati, da ne prenese resne polemike. Prej brusijo svoja gobezdala, a ko dobe po ustih, se skrivajo za vse mogoče psovke, da bi se s tem ognili priznati resnico. O prvih šestih vprašanih naj se gre informirati v občinsko pisarno le Vaš fantek, ker je kot odbornik od polovice se sezidal, vse druge je do polovice zamudil in pred zaključkom odšel. (Gleda sedmega smo se pa ravnali po Vašem nasvetu in nas je tukajšnja babica poučila, da eden izmed »Jutrovič« dopisnikov toliko pošteva sedem sv. zakramentov, da mu ne bo treba svojega harema pošiljati pod Triglav štorčlje preganjat.)

Iz metliške okolice. Preživljamo dobro po volitvah. Zanimivo je opaziti kisle obraze naših klerikalcev. Pred volitvami so se silno repenčili. Niso štedili s pijačo, cigaretami in pojedinami. G. Nemanjč je prirejal celonočne bankete in popivanja, pa vse za stonj. Vkljub temu je šla njegova poslanska šarža po vodi. Sedaj so on in njegov štab silno poparjeni. Pa kaj se hoče. Ljudstvo, če tudi počasi, pa vendar spregleduje. Naše vrste SKS se pa jačajo in rastejo na trdni podlagi samorazumevanja. Kakor vedno se je tudi letos Metlika držala vse hvale vredno. Vkljub vsem nasprotnim intrigam. Naša fronta je trdna in nepremagljiva. Posebno so se izkazali letos volilci občin Drašiči in Božakovo, kjer se n. pr. samo Drašiči dali toliko glasov za SKS, kakor pri zadnjih volitvah obedve občini skupaj, Božakova občina pa skoraj še enkrat toliko, tako, da smo napredovali tam več, kakor za 100%, kar je za naše krajevne razmere vsekar sijajno! Tudi republika ni toliko odnesla, kot se je prvotno mislilo. Tovariši volilci: Vsa čast in hvala vam! Zmagala je vaša zavednost, razum in moštost. Pokazali ste, da se zavedate svojega težavnega kmečkoga stanu ter pokazali, da ste pravi in vredni nasledniki in borilci Matije Gubca za pravico in svobodo kmetstva! Se enkrat hvala vam! Ostanite trdni in zvesti! Bodite apostoli in razširjajte našo kmetstvo misel med onimi stanovskimi tovariši, ki niso izpregledali! Ne vstrašite se dela! Čas je, da se vzdramimo in združimo! Praznih klerikalnih fraz in obljub je že vsakdo sit do grla. Zato, tovariši, skupno v naše vrste! V boj za staro pravdo! V slogi je moč!

BOHINJSKI KOT.

Izjava. Najbrže bo še nadalje urednik »Kmetijskega lista« tovariš Pucelj, ki ga štiti glede tiska poslanska imuneteta. Da ne bo še nadaljnega očitjanja, da se hočem skrivati za poslančevim hrbtom in da so vse v »Bohinjskem kotu« objavljene vesti izpod mojega peresa, izjavljam: Vesti in dopise, ki jih bom pošiljal uredništvu, bom podpisoval ali s polnim ali s svojimi začetnicami, ker za resničnost navedb jamčim, se odgovornosti povsem zavedam in nimam navade, da bi drugega pošiljal v ogenj po kostanj. Za tako označene novice odgovarjam tudi pred sodiščem jaz. Boh. Bistrica, 17. februarja 1925. — Alfonz Mencinger.

Planšarski tečaji. Končani so ti nesrečni tečaji, ki so jih vede in hote proglašali nasprotniki SKS v Bohinju za politično agitacijsko sredstvo naše stranke. Končali so ti tečaji z naravnost sijajnim uspehom kljub temu, da se je s strani zasleplencev in zapeplancev agitiralo tudi s tem, da se tečajev ljudje ne smejo udeležiti, ker jih je pripravil brezverski »parkeš«. Kljub temu sta se oba tečaja, tako oni v Bistrici kakor oni v Srednjivasi izkazala kot stijajna početka bohinskega poljedelskega vsetičišča. Bistriški tečaj je izkazoval povprečni dnevni obisk 80, največ 110, srednjevaški pa povprečni dnevni obisk 70 udeležencev. Predavatelji, prvaki na tem polju med strokovnjaki v naši državi, so bili vsi prvovrstni in izvrstni, udeleženci-poslušalci pouka željni — in žejni. Resnica je tudi, da so prišle ravno ob tej priliki na dan razne bridke, iz prakse vzete resnice in da naš pregovor pravi: Resnica oči kolje, toda nič za to, komur je res do napredka, izpopolnjevanja, je priznal in priznava: Prav tako, sedaj vsaj vem, kje moram zboljšavati! — Želel bi samo, da bi se podobni gospodarski tečaji vedržali na dnevnem redu in da bi se prirejela vsako leto po dva, ker tako tečaje smatram za temelj gospodarske okrepitve in napredka. — A. M.

»Bohinjski glasnik«. V Bohinju res napredujemo! V vsakem, prav vsakem oziru! Sedaj smo dobili celo svoj časopis »Bohinjski glasnik«, za katerega so ljudje kar trgajo, ker poročajo samo najčistejšo — neresnico. Drugače bi se list res prav hitro udomačil, samo z uredništvom ima precejšno smolo, ker ga urejajo kar trije nesrečniki na enkrat, namreč Gašper, Miha in Boltezar. Najbolj nesrečni med temi nesrečniki je srednji, ki ga je pokomil že zadnjič enkrat na širokih Lazih, zdaj pa še v Ljubljani, ker se kegljal ni prav, četudi pravi, da študira juristarijo. Bohinjeci ga nismo mogli naučiti dostojnosti in poštenja, Ljubljanci ga že bodo; saj imajo visoke šole na Kongresnem, Dvorskem in Kralja Petra trgu, na Miklošičevi cesti in še drugod. Ko se bo vsestransko izsolal, nam bo morebiti prišel pripovedovati tudi o ljubljanskih in ne samo o bohinskih »imenitnih« hišah. Res, Miha! Bog živi, čez šest let se morebiti vendarle zopet vidimo! Takrat bo morda za ušesi že suho!

Ogenj. V nedeljo zjutraj okoli 5. ure je začelo goreti pri Pristavcu-Arteniku na Poljeh. Srečen slučaj je bil, da se je ogenj pravočasno zapazil in še v kralji zadušil. Drugače bi bila pri izredno viharni noči, kakoršnih že dolgo ni bilo v Bohinju, izpostavljena cela poljanska spodnja vas nevarnosti, da pogori do tal. Po naših informacijah je zakrivila požar brezvestnost svoječasnega stavbenika, nastala škoda pa je krita zavarovalnino.

Vendar je v kurniku! Kdo? Naš Tonček iskreni, po celem Bohinju znani Navrtnik. Nikoli ni mislil, da se bo katerikrat šlo tudi pri njemu za res, ampak naš planinec gosp. duhovni svetnik Aljaž ga je pretečeni pondeljek vseeno zavezal, zavezal za vse večne cajte z mlado ljubko ženko. Častitam g. svetniku, častitam Tončku in njega boljši polovici, veselim se že potomstva. — A. M.

Volilna dolžnost. Že par volitev sem opazujem v Bohinju žalostni pojav, da se v nasprotju z radovoljškimi »bogatimi« gotovi bohinski magnati iz trgovskih in obrtniških krogov ne udeležujejo volitev v občinski odbor in v narodno skupščino. Izgovarjajo se navadno s tem, da se ne marajo zameriti na nobeno stran, da potem na desno in levo po svoji stari navadi izmoghavajo gospodarsko šibkejše in si polnijo svoje nenasiitljive žepe, kakor da bodo odnesli vse svoje pošteno in nepošteno pridobljeno premoženje s seboj v grob, ker je dober sedež na onem svetu še dražji kot naše cerkvene »pruke«. Seveda, kadar je priti poceni do kake ugodnosti, takrat jim je vsaka politična organizacija dobrodošla, kadar so v zagati, posredovanje vseh strank strankina dolžnost. Mi pa stojimo na stališču, da s takimi breznačajnejši in izkoriščevalci ljudskih in narodnih žuljev treba pomesti prav temeljito. Za te vrste ljudi bi trebalo uveljaviti zakon, ki bi jih na lastni koži poudil, da je s švigašvagrioni enkrat za vselej konec. Odkritemu političnemu nasprotniku naše spoštovanje, hinavcu naše zaničevanje!

ŠTAJERSKO.

Pilštanj. V odgovor »Slov. Gosp.«, št. 9 z dne 2. februarja t. l., ki ga je objavil odlični g. župnik Jana Rauter. V imenovanem dopisu pravi g. župnik, da midva spodaj podpisana nimava nikake pravice govoriti in pisati v imenu faranov, češ, da so to pokazale občinske volitve na Pilštanju in v Drenskem-rebru. Vzork temu pa je tista naravnost versko-blazna agitacija kravjih mešetarjev in onih strahopetnih ljudij, ki vidiijo, vse drugje pekel, predvsem onega, o katerem slišijo nedeljo za nedeljo, ki šviga razlece v podobi gorčičnih jezikov, ne pa onega, ki leži v sreči in dušah teh pomilovanj vrednih revežev. In tega župnikovega pekla se midva, kakor vsi samostojnejši, prav nič ne bojimo, ker nimamo tako kosmate vesti, kakor jo imajo klerikalci, ki pravijo pred volitvami: »Kaj mi pomaga, če svet pridobim, na svoji duši pa škoda trpim.« Ali bolje rečeno: Pomagajmo polniti klerikalno malho — in sami pa poginimo ob mislih na nebesa! Predvsem omenjam, da naj je g. župnik v bodoče previdnejši, da ne bo kar slepo obdolžil ljudi, ki mu niso ničesar žalega storili, kakor je storil z nama, češ, da sva midva pisala dotični dopis. Tako delajo le versko-blazni ljudje, ne pa inteligenti, še manj pa to pristojno pravim Kristusovim namestnikom, katerih kraljestvo baje ni od tega sveta. G. župnik se nadalje repenči, da ni dobil 150 mernih pšenice. Pač pa je previdno zamolčal možno bero, kjer dobi po 12 polovnjakov, kakor se je sam izjavil v onih časih, ko sem mu še tlačilil jaz, Kopniški vozeč, sode v »njegovo kraljestvo od onega sveta«. Sicer pa

naj le kar molči, zakaj v boljših letih je dobil še več ko imenovano količino pšenice in to v dveh letih čez 200 škafov. Jaz Kopniški vam sicer nisem dajal direktno pšenične bere, pač pa je bila delo mojih žuljev. Kar se tiče mene, Stingla, jaz dajem pšenico le beračem, če mi preostale, ne pa ljudem, ki so prvi za Kristom in delajo popolnoma v duhu evangelijske (seveda narobe), kakor govori tista prilika o Kristu in bogatem mladenču... Kar se tiče mene, poštenjakoviča Stingla, nisem tak, kakor oni farizej, ki se je trkal na svoja »sveta« prsa in hvalil Johovo, da ni tak grešnik, kakor oni le cestnikar tam ob vratih. Ali bolje rečeno, da nisem tak, kakor tisti klerikalni backi, ki so junaki Zolajevih romanov — prave figure iz mlakuž — vendar so vredni vsega spoštovanja »kot dobri kristjani«, saj vendar trobijo v Vaš rog. — In jaz »večni ženin«, kakor me je blagovolil nazvati moj duševni pastir in boter slavnega spomina, naš dični g. župnik, pa omenjam sledeče: Jaz imam le eno izvoljenko, kar mi je seveda nekoč ne samo meni, temveč vsem priporočal razlece sam g. župnik, le s to razliko, da se jaz tega striktno držim, dočim oni, ki je to priporočal, jako muči razna škripajoča vrata raznih zarjavelih, že v mescu srpanu, o, ovenelih Marijinih devic vsake baže. No, enkrat se mu je dogodila neljuba nesreča, da si je pri nekem takem obisku skoro »popravil rebra« tako, da je moral dotično nedeljo opustiti »propoved v pekluč, češ, da so bili psi krivi, da se je pobil«, kakor je zatrjevala njegova sestra. — Čo naju bode g. župnik še blagovolil počastiti v »Slov. Gosp.« ali v njegovemu namestniku, tedaj mu bodeva še servirala znatne, sicer cenene porcije raznih ogrskih guljašev in slavonskih paprik, kjer bodo kot prikuhe še razne vrste redkega a dragega sočiva o njegovih avanturah od »amo — bamo po Poljanici — Stingl m. l. r., Kopniški l. r.

Iz dravske doline. Ne morem vam popisati, kako strašna je bila agitacija za narodni blok na severnem Pohorju in v dravski dolini sploh. Vse učiteljstvo, kakor vobče vse uradništvo, je kar begalo po hribih za kmetom, tako da je bilo ljudstvo popolnoma zbegano. Zelo se je pazilo na agitatorje SKS. Agitatorji Narodnega bloka so dobivali dnevnice po 90 dinarjev, objubljene pa so jim bile razun tega za slučaj uspeha nagrade po en tisoč dinarjev. Čudim se, da smo pri teh kulufarskih razmerah, kakor tudi pri Drogenikovem izdaistvu sploh še kaj dobili. Kar smo dobili, je dobro in bo zdrav temelj za nadaljnje naše delo. Način boja kakor ga je uvedel narodni blok, najlepše dokazuje, da se mora delo SKS nadaljevati. Ako razmečejo za ene volitve toliko denarja, je to dokaz, da jim vladanje diši in nese, da se jim dobro splača. A račun plačuje kdo? Delovno ljudstvo, kmet, rokodelce, delavce. Naj bi se ti stanovi že prebudili in spregledali, da ne bi več naselili svojim največjim sovražnikom, ki se zbirajo v narodnem bloku in v klerikalni stranki.

Novice.

VSEM DOPISNIKOM!

Veselite se urejevati list, ki ima tako pridne in navdušene dopisnike, kakor ste Vi, dopisniki »Kmetijskega lista«. Toda sem v veliki zadregi, ker je premalo prostora. Zato imam dve prošnji do Vas: Prva je: Pišite kratko, najvažnejše! Druga prošnja: Vedno pridobivajte novih naročnikov, da bomo mogli list povečati! Vsi delajmo na to, da bo list začel izhajati dvakrat na teden brez pomečel, kakoršne uživajo klerikalni in demokratski listi iz državnega korita in iz kas raznih kmečkemu ljudstvu nasprotnih zavodov in podjetij!

Vse sotrudnike iskreno pozdravlja urednik »Kmetijskega lista«.

»Kmetijski koledar«. Razpečevalci, ki še niso poslali obračun, naj store to čimpreje. Kdor še želi »Koledar« kupiti, naj se obrne na »Kmetijsko tiskovno zadrugo« v Ljubljani.

»Gruda«. Izšla je druga številka z jako bogato vsebino. Kdor še ni poravnal naročnine, naj stori to čimpreje, da se more končno določiti naklada za tekoče leto.

Gospodinje in dekleta, napišite dopisnico s sledečim naslovom: Kmetijska tiskovna zadruga v Ljubljani, Janez Trdinova ulica 8. Na drugo stran pa napišite: Prosim pošljite mi: Kuharske bukvice za kmečke žene in dekleta. Cena 6 Din, za poštnino 1 Din, skupaj 7 Din.

Nagrade onih naročnikov, ki so bili izrebrani, se nahajajo v upravništvu »Kmetijskega lista« Ljubljana, Koldvorska ulica 7.

Koliko neposrednih davkov se je plačalo leta 1924. Ravnateljstvo neposrednih davkov je zbralo podatke, koliko davka se je plačalo lansko leto v naši državi. Iz teh podatkov je razvidno, da je plačala Hrvatska 289,910.802 Din, Bosna in Hercegovina 220,727.275 Din, Vojvodina 363,178.627 Din, Slovenija 185,938.719 Din, Dalmacija 39,370.961 Din, Srbija in Crna gora 309,380.551. Celoletno je torej bilo plačanih neposrednih davkov 1 milijarda 408,506.937 Din.

Požar. V Cenkovi v Slov. Goricah je nastal požar v leseni in s slamo kriti hiši Jakoba Potrča. Potrč in žena, ki sta že spala, sta komaj rešila golo življenje. Vseled močnega vetra se je vnela in pogorela tudi hiša posestnika Slavčka. Gasilci so komaj rešili najpotrebnejšo obleko.

Strašno zločin se je izvršil pri Samoboru ob kranjskohrvatski meji. Nek fant je na cesti pograbil štiriletno deklico, jo odnesel v hlev, ji prerezal trehuh in grlo ter še živo odnesel v svinjak, kjer je dvignil dve deski in položil nesrečno žrtev. Še le popoldne so starši dekletke našli. Bilo je še živo, toda je kmalu umrlo. Morilec je hodil ves dan s krvavimi hlačami. Aretirali so ga in je takoj sam mirno povedal, kaj je storil. Samo je dostavil, da je blazen in popolnoma zmešan, česar mu pa ni nihče verjel.

Čudni »špasi«. V Požunu si je te dni privoščil policijski detektiv malce nerodno šalo. Sel je k neki trafikantini vdovi in ji pokazal ukaz, da jo mora aretirati. Ta vest je ženico tako preplašila, da je po dveh dneh umrla. Detektiv bo pa za svojo »aretacijo« plačal težak račun.

Trgovce na deželi opozarjamo na »Kuharske bukvice za kmečke žene in dekleta«. Naročajo se pri Kmetij-

ski tiskovni zadrugi v Ljubljani, Janez Trdinova ulica 8. Razpečevalje bo šlo hitro od rok, ker je to prva in praktična knjizica za podeželske gospodinje. Komad stane 6 Din. Za razpečevalce popust.

116letna starka živi v Mehiki v Ameriki. Rojena je v l. 1808, omožila se je v 16. letu starosti. Imela je sedem otrok, a danes ima celo armado pravnukov in prapravnukov. Pred nekaj leti so ji odpovedale noge, drugače pa je popolnoma zdrava.

Agrarizem in Slovanstvo je naslov brošuri, ki jo je izdala Kmetijska tiskovna zadruga v Ljubljani. Kdor se hoče do dobra seznaniti z idejnimi načeli kmetске misli, naj si jo naroči in večkrat pazno prečita. Stane samo 3 Din.

Radio Balsamica

in sodba angleških oblasti o tem leku proti revmatizmu.

Na podlagi mnenja višjih oblasti o tem leku je bil izdan patent v imenu angleškega kralja Jurija V. s pozdravom izumitelja dr. Ivanu Rahljevu. V tem patentu je to zdravilo pohvaljeno kot posebno koristno za zdravljenje revmatizma ter je zato dovoljena prodaja tega zdravila po vsej Angliki. Tem povodom so bili dani iznajditelju dr. Iv. Rahljevu vsi zakoniti privilegiji in je v polvelju izrečno zagroženo, da bodo strogo kaznovani vsi poskuški falsificiranja ali ponarejanja tega zdravila. — Osebito je važno, da izdeluje to zdravilo vedno iznajditelj dr. Rahljev sam v svojem moderno urejenem laboratoriju ter se ta lek more dobiti v dobro obnavnem stanju iz samega laboratorija, kateri se nahaja v Beogradu v Kosovski ul. št. 43. V tem laboratoriju se sprejemajo in izvršujejo hitro in natančno vsa naročila tega zdravila ter se odpošiljajo na dane naslove. Do sedaj doseženi uspehi zdravljenja s tem zdravilom je zelo velik, ker so mnogi revmatični bolniki v naši domovini ozdraveli po uporabi dveh do treh steklenic tega zdravila. Vseled tega to zdravilo ni patentovano samo pri nas, ampak je patentovano tudi v devetindvajset drugih državah, v katerih se istotako prodaja.

Gospodarstvo.

Resolucije.

sklenjene na kmetijski anketi mariborske oblasti, ki se je vršila dne 23. januarja 1925 na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru in redigirane po posebnem redakcijskem odboru. (Konec.)

VI. ŽIVINOREJSKA PRODUKCIJA.

A. Konjereja.

Konjereja naj se le tam forsira, kjer so dani naravni pogoji za nje procvit. Tam pa moramo odgajati res prvovrsten konjski material. Za pospeševanje konjarstva je poklicano delovati konjerejsko društvo. Dokler bo društvo obdržalo dose-danjo agilnost in požrtvovalnost, naj se mu odstopajo tudi nadalje državna sredstva za prirejanje razstav in potrebno upeljavo matičnih knjig.

B. Govedoreja.

1. Naloga države:
 - a) vsakoletno izvajanje licencovanja bikov in dovolitev zadostnih sredstev za premovanje najboljših komadov pri tej priliki. Kontrola nad licencovanimi in nagrađenimi plemenjaki,
 - b) dovolitev zadostnih kreditov za nakup dobrih bikov, ki se oddajajo s popustom do 1/3 nakupne cene na okraje, občine in zadruge tankaj, kjer je to neobhodno potrebno,
 - c) država podpiraj ureditev domačih vzrejevališč, naj si bodo ta zasebna ali udružena,
 - d) za prevoz plemenske živine po železnici naj se dovolijo zopet znižani prevozni tarifi,
 - e) država naj po svojih organih izvršuje kontrolo pri bikorejskih in živinorejskih zadrugah in društvih ter naj dobro poslujočim dovoljuje znatne podpore. Pri podelitvi pomoči naj imajo zadruge prednost pred posameznimi prosilci.
- Želeti je, da se sprejme v nov zakon državni zakon določilo, da lahko vrši revizijo bikorejskih in živinorejskih zadrug, katere država denarno podpira, država po svojih strokovnih organih.
- f) Izdajanje konesij za živinsko trgovino naj se omeji na dejanske potrebe. Gonja hrvaških buš od sejma do sejma po delamrznih barantačih naj se prepove, ker se s tem le širi goljufija in nalezljive bolezni, trpinči žival in vznemirja resno domače rejsko delo.

2. Naloga okrajnih zastopov:

- a) Dovolitev zadostnih prispevkov za licencovanje bikov,
- b) okrajni zastopi naj postavijo v proračune zadostne prispevke za nakup dobrih plemenskih bikov tako, da bo mogoče vsako leto takoj po izvršenem licencovanju preskrbeti občinam manjkajočih bikov,
- c) okrajni zastopi naj si uredijo svoja vzrejevališča in naj imena za to pri-

mernih najboljših živinorejcev javijo potom srezkega poglavarja velikemu županu.

3. Naloga občin.

Občine naj posvečajo največjo skrb nabavi in vzgoji dobrih bikov in naj dovoljujejo iz svojih sredstev prispevke v to svrhu.

4. Naloga udruženj.

Podrobno delo v govedoreji naj opravljajo krajevni živinorejski odseki, pa najsi bodo občinski ali pri kmetijskih podružnicah, bikorejske in živinorejske zadruge in društva. Svoje delo naj osredotočijo v to, da se dvigne mlečnost naših pasem. Skrbe naj za potreben pouk in aranžirajo letne krajevne ogledne plemenskega materijala. Pri tej priliki naj se praktično izvaja in odbira za plemo najboljših mlekaric.

C. Svinjereja.

1. Zvišanje kreditov od strani države k nabavi plemenskih subvencijskih mrjascev. Tudi okrajni zastopi naj v ta namen votirajo potrebne vsote;
2. osveženje krvi v že ostoječih svinjskih vzrejevališčih z importom in dodelitvijo plemenskega materijala iz inozemstva;
3. občine in kmetijske podružnice naj prevzamejo skrb za nastavitve dobrih mesorodnih mrjascev v svojem okolišu;
4. država naj skrbi za stalen pouk iz svinjereje po svojih strokovnjakih-specialistih;
5. izraza se želja po deligatoričnem cepljenju svinj prodi rdečici in primernih državnih prispevkih za pce-nitev takega cepljenja.

D. Ovčarstvo.

1. Dovolitev zadostnega kredita za nakup regeneraterjev za one kraje, ki imajo slabšeje ovčereje;
2. propagando za dobro oddajo naših ovac bodisi v tu- ali inozemstvu.

E. Perutninarstvo.

1. Za razširjenje svetovno znane štajersko-zagorske kokoši naj se dovolijo zadostna sredstva iz državnega budžeta, ki naj služijo za ureditev perutninskih postaj in za oddajo plemenske živali in jaje po znižani ceni, kakor tudi za prireditev krajevnih ogledov in razstav;
2. da se pospešuje ustanavljanje perutninskih društev z namenom, da se vrši redna zamenjava petelinov in propagira uvedba rasne kontrole;
3. da se pritegne k temu delu vse strokovne moči in tudi podeželsko učiteljstvo.

VII. MLEKARSTVO.

1. Izvoz mleka: Nabiranje in izvoz mleka bodi dovoljen le koncesioniranim tvrdkam. Vsak prosilec mora imeti strokovno usposobljenost in v obratu primerne priprave, ki dopuščajo celoletni izvoz. Poslovanje teh

tvrdki bodi pod stalno državno kontrolo.

Železniška transportna tarifa za mleko in prazne vrče naj se zniža. Vsako obdavčenje tega transporta od strani samouprav mora odpasti, ker se le odvaja od producenta. Carinska manipulacija, ki je pri manjših posiljkih zamudna in precej draga, naj se poenostavi. V trgovinskih pogodbah predvsem z Avstrijo je tudi naprej zasigurati carine prost uvoz našega mleka.

2. Povzdiga mlekarstva: Za izvežbanje manjkajočih mlekarstev morajo biti ustanovljeni eno mlekarstvo ali več, ki so ustanovljeni v St. Jurju ob juž. žel.

Pouk ljudstva o mlekarstvu in o krmljenju je glavni pogoj in neobhodno potreben, ker ima slovenski kmetovalec za to važno panogo še vedno veliko premalo zanimanja.

3. Zadruga organizacija: Za izvoz in predelavo mleka v velikem naj se ustanovi centralna zadruga za celo oblast kot konkurenčno podjetje za osebnim trvdikam, ker so skušnje dokazale, da male zadruga mlekarne ne uspevajo.

UČINKOVANJE ZIMSKEGA MRAZA NA POLJSKE RASTLINE.

Nekoč sem videl spomladi rjavo njivo — deteljšče — čez katero sta bili dve vzporedni zeleni progi, nalik preprogi z vtkanim okrasjem. Kakor v letošnji golomrazi (brezsnežni) zimi, je bilo i tedaj delj časa brez snega, a precej mraza, s katerim se je ob lepih dnevih menjala toplota v toliki meri, da je ponoči zemlja zmrznila, podnevu se otalila. Ker se zmrzujoča voda razteza, dvigne zmrzlina (srež) rastline nekoliko, a kadar se otali, se zemlja, ki je bila hkrati dvignjena, usede in rastlina ostane za spoznanje višje. Če se taki pojavi ponavljajo, se rastlinam potrgajo korenine in rastline se toliko dvignejo, da se posuše; tedaj pravimo, da je rastlinam srež potrgal korenine. Tako se je zgodilo tudi detelji na oni njivi. Preden so pa rastline odmrle, je nekdo peljal voz čez njivo. Kolesa so dvignjene rastline pritisnila nazaj v

zemljo, rastline so se zopet ukoreninile in oddod oni vzporedni zeleni progi, ki sta nam dajali nazoren nauk, da tako škodo večkrat moremo preprečiti, če po mrazu dvignjene rastline pravočasno povalimo s srednje težkim valjarjem.

Take škode nam zimski mraz povzroča največ, zlasti po prisojnih legah. Manj pogosta je pozeba, t. j. ugonobitev poljskih rastlin po mrazu sagem. Čezimske rastline so mraza vajene, zato ga v rednih razmerah tudi prenašajo; pozebejo le, kadar je mraz presilen. Proti pozebi na polju čisto pomaga — kakor so pokazale skušnje — pravilno gnojenje, ker so dobro prehranjene rastline proti mrazu odpornejše kakor slabo prehranjene.

Zimski mraz pa more škodovati v sneženih zimah tudi na ta način, da snež predloži leži, zlasti če je padel na talo zemljo ali če se je talec se snež po novonastalem mrazu izpremenil v ledeno skorjo. Rastline se ob takih prilikah poduše in poginijejo; pomagamo jim pa, če ledeno skorjo na več mestih staremo, da odpremo zraku pot do njih. F. S.

45. redni občni zbor »Kmetске posojilnice ljubljanske okolice« reg. zadruga z neom. zav. v Ljubljani, se je vršil dne 19. februarja t. l. Bilanca za upravno leto 1924 izkazuje stalen in krepke napredek tega najstarejšega slovenskega zavoda v Ljubljani. Upravno imetje se je zvišalo na Din 87.430.284.58. Stanje hranilnih vlog je doseglo Din 77.606.216.99, prirastek v letu 1924 znaša torej Din 18.413.331.02. Posojila so dosegla Din 68.776.900.73. V zaščito domačega gospodarstva se je posluževal zavod čim kulantnejše obrestne mere pri kreditih, kljub visokemu porastku obrestne mere pri vezanih vlogah. Čisti dobiček je dosegel pri tem Din 556.376.54 par. Vsak čas mobilna vsota naloženega denarja je izkazovala ob sklepu leta, torej še v sezoni najvišje napetosti kreditov Din 8.793.188.52. Zavod je emancipiran od vsake denarne krize in vestno varuje trajno in čim višjo mobilnost. Portfelj lastnih vred-

nostnih listin se je znižal na Din 8.145.369.— Tu je ponovno pripomniti, da so odpisani vsi avstrijski in ogrski papirji, zlasti vojna posojila. Odpisana je tudi kurzna razlika vseh medvojnih naložb na Dunaju, tako, da je v zavodu povsem izbrisana vsaka nepovoljna sled izza vojne dobe. Rezervni zakladi so se zvišali na Din 2.027.933.17. Stevilo deležnikov se je zvišalo na 4357. Denarni promet je narasel na Din 469.179.010.54. V obškoristne narodne namene je zavod v letu 1924 stalno daroval višje zneske, izkazane med upravnimi stroški, med drugim Din 30.000.— ob vremenski nezgodi v pogorju nad Medvodami. Od čistega dobička pa je občan zbor na novo dodal v enake namene Din 65.000.—

Vinski vzorčni semenj pridedi »Vinogradniško društvo za Belokrajino«, dne 12. marca 1925 po dohodu dopolnjenega vlaka ob 11. uri pri g. Zalkarju v Metliki, tik kolodvora. Razstavljena bodo samo pristno belokranjska vina posebno iz okolice Metlike. Semenaj je nadaljevanje vinskih semnjev, ki jih prireja društvo vinogradnikov. Železniške zveze zelo ugodne. Vabijo se vinski trgovci in gostilničarji.

Cene živine 18. t. m. na ljubljanskem sejmu. Voli rejeni za kg žive teže 10.50—11 Din, voli za vprego 9—10, biki rejeni 10—10.50, krave rejene 7.50—8, krave klobasarice 4.50—6, teleta težja, debela 14—15, teleta lažja 12.50—13.75, prašiči špeharji po kakovosti živi 16—17, prašiči peršutarji živi 12.50—13.50, prašiči zaklani po kakovosti 16.50—18, banaški špeharji 21—21.50. Plemenski prasci za komad 180—300 Din. Semenaj je bil slabo obiskan. Toda niti maloštevilna živina se ni mogla prodati. Cene so zopet nazadovale. Edino prav debeli prašiči se morejo še spraviti v denar.

Maribersko sejmsko poročilo. Na živinjski sejmu dne 10. februarja je bilo prignanih skupaj 380 komadov in sicer 21 konjev, 3 bikci, 88 volov, 250 krav in 9 telet. Cene so bile sle-

deče: debeli voli za 1 kg žive teže 10.75—11.25 Din, poldebili voli od 10—10.50, plemenski 9.25—10, bikci za klanje 10.25, klavne krave debele 9—10, plemenske krave 7—8.25, krave za klobasarje 5.50—6.75, molzne krave 8.25—10, breje krave 8.25—10, mlada živina 8.25—10. Volovsko meso I. vrste 18—20 Din, II. vrste 16—17.50, meso bikov, krav in tele 15, teletje meso I. vrste 20, II. vrste 17.50, svinjsko meso sveže 15.50 Din. Prodanih je bilo 117 komadov. Na svinjski sejmu dne 20. februarja je bilo pripeljanih 66 komadov, od teh se je prodalo 25 komadov. Cene so bile: mladi prašiči 7 do 9 tednov stari 150—212.50, 3 do 4 mesce 300—350, 5 do 7 mescev 500—625, 8 do 10 mescev 750—875. Za 1 kg žive teže se je plačevalo 12.50 do 14 Din, kg mrtve teže 16.25 do 17.50 Din.

V ljubljanski velesejem se letos vrši od 29. avgusta do 8. septembra. V posebnem paviljonu je za letos predvidena velika skupna razstava obrtništa. Nadalje so razun običajnih skupin predvidene še razstave konjev, goveje živine ter poljedelskih strojev in orodja.

Izvoz živine iz Jugoslavije nazaduje. Izvozili smo namreč:

	dec. 1923	dec. 1924
konj	3.761	2.841
goveda	14.187	7.635
prašičev	11.395	5.514
perutnine	62.996	57.216

Skoraj pri vseh vrstah blaga je naš izvoz napredoval, pri živini pa smo nazadovali vkljub temu, da so cene zelo padle. In vkljub temu, da cene padajo in pada izvoz živine, se vladi do danes ni zdelo potrebno ukiniti vsaj izvozno carino na to blago, ter na ta način vsaj malo poravnati škodo našim živinorejcem, ki jim je nastala vsled nepovoljne kupitje.

Čebelarstvo v Švici je tudi ondotni vladi zelo pri srcu, ker je l. 1924. imenovala 40 nadzornikov čebelarstva. Naloga teh nadzornikov je predvsem proučevanje raznih boleznih v čebelarstvu in kako se te bolezni onemogočijo, oziroma izlečijo. V tem oziru je bilo dosedaj švicarskim čebelar-

jem brezplačno razdeljenih nad 10 tisoč navodil. Nadzorniki za čebelarstvo dobijo 3/4 plače od države, 1/4 pa od čebelarske organizacije.

Po volitvah.

Predvečerašnjim so bile volitve in še danes me glava boli. Ali je zmagal Pašič, Murn ali Ferad-beg? Če bo zmagal Ferad-beg, ali bodo džemijetlije verjeli v mojo državotvornost? In če me kar na lepem reducira Prepuhova republika, češ da sem koketiral s Turki? Zelo sem v skrbeh in tudi moja mlada žena je v silnih skrbeh; danes še kosila ni utegnila skuhati, ker čaka samo na časopise, da povejo, ali je zmagal Murn ali Ferad-beg, Radić ali ovaj Pašić. Včerašnji časopisi so povedali, da so pravzaprav zmagali vsi in povsod. Po je pravzaprav strašno, ker nadebuden državni činovnik se ne sme zameriti nikomur, ki zmaga!

Obljubujejo, da bodo tistega, ki ni prav volil, zbrisali s površja zemlje. Po pravici, meni bi ne ugajalo, če bi me kdo poskušal zbrisati s površja zemlje. Kajti na omenjenem površju je včasih vendarle prijetno in fletno: spomladi, ko ptičke pojo in rožice cveto, tedaj je človek korajžen, čeprav nima ficka v žepu. Ljuba duša krščanska, saj se še vrabček-tihotapek, ki ima repetnico, boji, da bi ga kdo reduciral, pa ne bi trepetal ubog državni činovnik, ki ne sme krasti in ima mesto repetnice raztrgane hlače?

Joj, kdo bo zmagal? Sem srečal opoldne našo kokoško, kako je na pragu stala in ji je jajček gledal izpod repka. Brž me je poklekala:

»Ali je zmagal Ferad-beg?«
»Kakopaki 315 mandatov je dobil!«
»Juh, je revica na gnezdece zletela, znesla jajček in zapela!«

»Kokodajsi! Zmaga je našal Zivel Ferad-beg! In sem se potolažil. O, tudi če zmaga Turki, se mi ni treba nič bati! Naša piška, ki simpatizira z muslimani, bo že spregovorila besedo zame, če bo Ferad-beg minister.

Prijatelji, zmaga je našal!

Ciril.

Edino najboljši šivalni stroji so le JOSIP PETELINC-a Ljubljana

(blizu Prešernovega spomenika ob vodi)

znamke Gritzner in Adler za rodbinsko, obrtno in industrijsko rabo. Pouk v vezenju in kranju nogavic brezplačen.

Večletna garancija. Delavnica na razpolago

Priporočamo trdko

Josip Petelinc

Ljubljana

(blizu Prešernovega spomenika ob Ljubljani)

NAJCENEJSI NAKUP nogavic, žepnih robocev, brisalk, klot, belega in rjavega platna, šifona, kravati, raznih gumbov, žlic, vilic, sprehajalnih palic, nahrbtnikov, potreščin za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje in brivce, škarje za krojače, šivilje in za obrezovanje trt.

Na veliko in malo!

VINOGRADNIKI POZOR!

Naprodaj imam na suho cepljene trte najboljših kakovosti in sicer: prvovrstni laški rilček (Wölschriesling), beli Ranfol, bela Trutla, žlehtina (Gutedel), habela, kakor tudi vkoreninjeno belo šmarnico. Poleg tega imam na razpolago več lišč v koreninjenih divjakov Rip Portalls in Gothe št. 9. Dobijo se tudi ključki podlage Rip Portalls in Gothe 9. Cena trtam po dogovoru. — Za pismene odgovore naj se priloži znamka. Naslov: Fr. Slodnjak, trničar v Sv. Lovrencu v Slov. gov., pošta Juršinci.

Kmetovalci OVSOM

preskrbite se pravočasno s prvovrstnim češkim semenskim

OSOM

[katerega Vam nudi]

„EKONOM“ osrednja gospodarska zadruga v Ljubljani, Kolodvorska ul. 7.

Gotovo zatiranje poljskih miši s HORA-PRIPRAVO

Najbolj učinkovita in najcenejša čimža iz živega srebra

SEGETAN-NEU

proti vsem vrstam rje na žitaricah.

Navodila in mnenja brezplačno pri glavnem zastopstvu družbe Deutsche Gesellschaft für Schädlingsbekämpfung (Nemška družba za zatiranje škodljivcev), Frankfurt a. M. (Degešch.), za kraljevino SHS dr. A. Jenčič in drug, Maribor, Kopitarjeva ul. 6.

SALONIT

SB IZDELUJE V VSEH POLJUBNIH DIMENZIJAH IN BARVAH.

Dožleto jamstvo jamci za izberno kakovost.

»SALONIT«

je za pokrivanje streh in izoliranje sten proti vlagi najboljši material sedanosti, kateri se uporablja širom cele Evrope. Proračune, kataloge, cenike in navodila pošilja brezplačno: »Split« d. d. za cement Portland, Ljubljana.

Zdrave ježice

vagonsko množino, franko oddajne postaje, kupim tekoj. Naslov: Podobnik Ljubljana-Mosta.

Za pomladansko posetev lanu imamo na razpolago 1a RUSKO LANENO SEME, katero oddajamo pod lastno ceno.

Mehanična vvarne, tarinica lanu in konopje ter predilnica ANTON ŠINKOVEC d. d., Grosuplje pri Ljubljani.

Brinjevo olje

kupuje po najvišji ceni drogerija

„ADRIJA“

Ljubljana, Šelenburgova ulic št. 5

(nasproti glavne pošte).

LJUBLJANSKA POSOJILNICA r. z. z o. z.

V NOVOPREUREJENIH PROSTORIH

MESTNI TRG št. 6 V LJUBLJANI MESTNI TRG št. 6

obrestuje vloge na hranilne knjižice in tekoči račun po

8%

Večje in stalne vloge z odpovednim rokom obrestuje tudi višje po dogovoru. Sprejema v inkaso fakture in cesije terjatve.

Posejila daje proti popolni varnosti na knjižbo proti poročstvu in proti zastavi.

Največje vrtnarske podjetje v Jugoslaviji

»VRT«, Džamonja in drugovi,

Družba z omei. zav., Maribor.

Največji izbor rasovrstnih plemenitih sadnih dreves (cepov) v najplemenitejših vrstah in v vseh oblikah. Plemenite vinske trte na ameriških podlagah, kakor tudi cepe in podlage istih. Seme selenjave, evetja in gospodarskih rastlin. Cvetoč loncih in rane ukrasne grmovje in dreve imamo.

Zahtevajte cenike! cele leto. Zahtevajte cenike!

Vincilira

Plača v naravi I in novcu. Pobliže upute

PETER PANJAN, Hrastovica.

TISKARNA „MERKUR“

Trg. - ind. d. d. LJUBLJANA Telefon št. 552

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠT. 13

Tiska časopise, knjige, posetnice, brošure, letake, cenike, pravila itd. itd.

Lastna knjižovnica

JUGOSLAVIJA

splošna zavarovalna družba.

Ravnateljstvo za Slovenijo v Ljubljani

sklepe: 1. požarna zavarovanja, 2. življenjska zavarovanja, 3. nezgoda in jamstvena zavarovanja, 4. zavarovanja proti škodam zaradi razlivanja, 5. zavarovanja za delovni čas, 6. zavarovanja proti škodam zaradi razlivanja, 7. zavarovanja za delovni čas, 8. zavarovanja za delovni čas, 9. zavarovanja za delovni čas, 10. zavarovanja za delovni čas.

Pisarna: Dunajska cesta 15

Telefon 571

Nudimo najboljšo modro galico 98/99% v vrečah po 100 kg „EKONOM“ po najnižji dnevni ceni, dokler zaloga traja. osrednja gosp. zadr. v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7.